

A portrait of Barbara Rakovec Tuliak, a woman with long, wavy, light brown hair, wearing a light pink jacket over a white lace top. She is standing with her arms crossed and a slight smile. The background is a blurred outdoor setting.

**Barbara
Rakovec Tuliak,**
finančna skrbnica

**BI ŠE
NAPREJ RADI
FINANCIRALI
BANKIRJE?**

► **Poklic Barbare Rakovec Tuliak je skrb za denar njenih strank. Je namreč finančna skrbnica v podjetju Finančna hiša d. o. o. Ker je popolnoma jasno, da večina med nami z denarjem ne zna in zato na naš račun veselo živijo banke, smo jo poprosili za nekaj nasvetov, kako osebne finance obrniti v svojo korist. Seveda pa smo se z njo pogovarjali tudi o davčnih oazah.**

Tekst: **TINA HORVAT**
Foto: **ŠIMEN ZUPANČIČ**

Kako kot finančna svetovalka in skrbnica ocenjujete, da znamo Slovenke in Slovenci ravnati z denarjem? Omenili ste mi, da na naš račun veselo služijo banke in druge ustanove.

Pri tem vprašanju se najprej spomnim na babico, ki je bila fascinantna – z eno plačo je preživela gospodinjstvo s petimi otroki in še kot odraslim jim je vedno posodila, pa so imeli že boljše plače kot ona. Moja babica je znala »šparati« in je prav dobro vedela, da mora najprej nekaj ustvariti, če hoče kaj kupiti. Pri mlajših oziroma sedanjih generacijah pa je tako, da kadar hočemo nekaj imeti, gremo v banko, vzamemo kredit in šele potem razmišljamo, kako bomo plačali. Problem nastane, kadar je vsega tega preveč in gremo v minus ali moramo vzeti kredit. Odtlej smo obsojeni na odplačevanje negativnih obresti. Ko ti banka enkrat posodi, ji desetkrat vrneš!

● **Verjetno se ne zavedamo, kako veliko denarja je to?**

Nekoč sem prebrala, da kar od 30 do 40 odstotkov vseh naših prihodkov plačujemo za negativne obresti. Veste, koliko denarja je to in kaj to pomeni? Da deset let hodimo v službo samo za to, da si bankirji z našim denarjem postavljajo svoje lepe hišice in da so najbogatejša panoga na svetu, mi pa to podpiramo in omogočamo. To me je res pretreslo in takrat sem se tudi odločila, da bom ukini vse odvečne račune in kartice, poplačala vse minuse in vse kredite. Preprosto, odločila sem se, da ne bom več podarila banki niti evra za negativne obresti in da obrnem zgodbo v svojo korist. Prej sem

bila tudi sama neprestano v minusu na tekočem računu, zgodilo se je, da je bila to kar naenkrat ena cela plača. To se je vleklo in vleklo, a nekega dne sem se odločila, si sposodila denar in tri mesece komaj preživela, vendar mi je uspelo! Odtlej na svojem tekočem računu nočem niti evra v minus in sem si račun tudi tako uredila, da čeprav mi pripada, minusa sploh ne morem koristiti. Večina od nas lahko te zaževne uredi, samo odločiti se je treba.

● **Zagotovo je to zelo uporaben nasvet. Kot finančna skrbnica pa ljudem verjetno ne svetujete, naj svoj denar hranijo v davčnih oazah?**

Za davčno oazo moraš imeti res zelo veliko denarja. Tega nimam in niti ne poznam veliko takih ljudi. Mi, navadni smrtniki in mali podjetniki, nismo veliki finančni igralci, ki bi si lahko plačevali nekoga, da bi nam odpiral in zapiral podjetja v tujini. Več kot očitno je, da čim več denarja imaš, bolj ti ga je škoda dati za davek, in eni ga imajo očitno res preveč, saj že ne vedo več, kam bi z njim.

● **Mnogi ob razkritju panamskih poslov razmišljajo, da so se nekotiko po krivici spravili na Dejana Zavca, ki si je verjetno težko prigaral ta denar in ga po nasvetu svetovalcev dal v davčno oazo.**

Jaz pa ne razmišljam tako. Vsi težko zaslužimo svoj denar. Tu ne vidim prav nobene razlike. Zakaj bi nekdo imel poseben bonus in za svoje dohodke plačal manj davka kot vi ali jaz? Pa vsi tako delajmo in bomo videli, kam bomo prišli! Res ne razumem, zakaj bi nekdo plače-

ki se pojavijo takrat, ko hoče nekdo nekaj prikriti. Ne vem pa in niti ne razumem, zakaj se o tem govori prav sedaj, saj se ne ukvarjam s finančnimi špekulacijami.

● **Pa vendar, ali ni za vas kot finančno strokovnjakinjo boleče, da veste, kako se navadne ljudi ves čas kontrolira in izžema, obstajajo pa veliki finančni igralci, ki se jim tako rekoč ne more zgoditi nič?**

vedel, kaj bo nastalo. Nastalo pa točno to, da nas nekdo ves čas upravlja, zato da nimamo časa, da bi se ukvarjali s pravimi stvarmi. Tako resnici postajamo vedno večje ovirke.

● **In ravno temu se lahko, vsaj na področju osebnih financ, upremo tako, da se finančno izobrazimo.**

Ja, vsakdo mora poskrbeti zase in prevzeti vso odgovornost za svoj

» Deset let hodimo v službo samo za to, da si bankirji z našim denarjem postavljajo svoje lepe hišice in da so najbogatejša panoga na svetu, mi pa to podpiramo in omogočamo. To me je res pretreslo in takrat sem se tudi odločila, da bom ukini vse odvečne račune in kartice, poplačala vse minuse in vse kredite. «

val manj davkov samo zato, ker je simpatičen. A midve pa nisva simpatični? Do takih lumparij imam nično toleranco.

● **A zakaj se pravzaprav sedaj vsi tako razburjamo zaradi teh davčnih oaz, saj že ves čas vemo, da obstajajo? In to ne samo na Karibih, temveč tudi čisto blizu nas, pa sploh niso prepoznane kot davčne oaze.**

Res je, odkar obstaja denar, se ga je pralo, in kdor je hotel, je pač to počel. Sedaj, ko je internet, je vse še lažje, samo poguglaš, katere firme to počnejo, in že si tam. Je pa tudi res, da gre za tako imenovane spine,

Na žalost smo samo marionete, ki se nas usmerja in se med nas plisira neke informacije. Osebno enako nenaklonjeno gledam tudi na Facebook, ki je eno samo voajerstvo in izguba časa. Kot da je tako zelo pomembno, kaj je nekdo naredil pa kdaj je kolegica svoji hčerki obrisala ritko. Gre za povsem podobno delanje butcev iz ljudi, kot je to pri davčnih oazah. Naj se ljudje čim več časa ukvarjajo s FB in tujimi problemi, medtem pa se bodo nekateri igrali veliki kapital. Prepričana sem, da Mark Zuckerberg ni vedel, kaj dela, oziroma da tega ne bi naredil, če bi

finance. Država ne more, ne bo in nima od kod ... Mi pa se obnašamo kot veliki otroci, ki nočejo odrasti in stopiti v realni svet. Zdi se mi, da smo kot družba nezreli in nočemo uvideti, da smo z referendumom izbrali življenje v kapitalizmu, kjer pač veljajo drugačni zakoni. Tudi velike socialne države že dolgo niso več takšne, kot so bile. Sociale je povsod vse manj, medgeneracijske solidarnosti tudi, preveč nas je, ne gre več ... Ti sistemi so bili vzdržni, ko so trije zaposleni delali za enega v penziji, zdaj pa 1,2 zaposlenega dela za enega upokojenca. Tako ne

Večina ima denarja dovolj, le ravnati ne zna z njim. – Ko ti banka enkrat pos

gre, takega sistema ni, ker ne zdrži. Nobena država nima od kod toliko vzeti. Mi pa kar mislimo, da se bodo od nekdaj pojavile čudežne penzije. Tudi ne verjamem, da ljudje ne znajo in ne vedo, ampak mislim, da preprosto ne želijo spregledati, ker je tako udobneje.

● **Mar res še kdo računa na to, da bo lahko preživel z državno penzijo?**

Po mojem mnenju Slovenci sploh

bodo rekli, da se tega ne gredo več.

● **Največ ljudi verjetno meni, da se ob slabi plači pač ne da varčevati.**

Dajte no, za večino to ne velja, tega preprosto ne verjamem. Treba se je samo disciplinirati in trdno sem prepričana, da gre pri večini ljudi samo za izgovore. Nekaj drugega je, če se ti kaj zgodi ali če si bolan in res ne moreš. Če pa si dlje živel na veliki nogi in sproti vse zapravlil, sedaj pač nimaš za dostojno življenje. Žal mi

Stegneš se lahko toliko, kolikor je dolga tvoja roka

»Ves čas govorim, da nam manjka pameti. Če vse življenje živiš na kredit, to pomeni, da si večno zapleten v negativne obresti. Če torej nimaš plače 2000 evrov neto, si pač ne moreš privoščiti avta za 20.000 evrov. In tega si pri nas ne znamo dopovedati ter na silo ohranjamo previsok standard. Kot pravi moja prijateljica – toliko se lahko stegneš, kolikor je dolga tvoja roka. Če bi se vsi tega držali, bi ogromno privarčevali in bi si potem lahko tudi ogromno privoščili.«

je, a taki ljudje in njihovi izgovori se mi prav nič ne smilijo. Če imaš 600 evrov plače, jih daš na stran 30! Ne moreš jih dati sto, ampak je to boljše kot nič. Vedno si je treba postaviti cilj. Rečeš si, da moraš varčevati za registracijo za avto, za dopust, za šolanje otrok, za obnovo hiše ali za kaj nepredvidenega. Nedavno nas je poklicala gospa, ki zasluži 465 neto plače, in vprašala, kako naj si vendar poveša penzijo. Trideset evrov si plačuje za penzijo od te njene sramotno nizke plače, zato da bo potem sploh lahko preživela. Zato naj nihče ne govori, da se ne da! Tudi sama sem, ko so drugi živeli na veliki nogi, potovali po svetu in si kupovali drage avtomobile, odplačevala svoj kredit in varčevala. To je samo vprašanje prioritete in odločitve.

● **Kje najbolj grešimo?**

Neverjetno ogromno premoženja imamo v avtomobilih! Ni mi jasno, zakaj ljudje toliko denarja vlagajo v te kovinske škatle! Vsi potrebujemo avto, a če pogledamo na naše ceste, smo sami milijonarji. Avte imamo vsi, nimamo pa osnovnih življenjskih zavarovanj.

● **Katera zavarovanja pa so nujna in katera manj?**

Vse je odvisno od tega, kako živimo. Če si sam, moraš nujno poskrbeti samo zase, torej se zavaruješ za bolezen in invalidnost ter si varčuješ za pokojnino, kajti živeti sam je najdražje. Če imaš družino oziroma dokler so odvisni družinski člani, je nujno treba imeti primerno življenjsko zavarovanje in zavarovanje kredita. Tu smo strahansko podzavarovani! Vam povem samo en primer. Nekdo, na primer samostojni podjetnik, vzame pol milijona kredita in ga odplačuje deset let, po 14.000 evrov

na mesec. Zavarovanje tega kredita ga stane samo 28 evrov na mesec, pa še prikaže ga na firmo kot strošek. Veste, kaj za s. p. pomeni imeti pol milijona kredita? Kot s. p. namreč odgovarjaš za podjetje z vsem svojim premoženjem, torej če bi se kaj zalomilo, recimo da bi gostinec umrl ali zaradi bolezni ne bi več mogel odplačevati, bi morali odplačevati njegovi otroci in še deset generacij! In to v primeru, če ne bi plačeval 28 evrov na mesec! A od 80 do 90 odstotkov Slovencev, ki odplačujejo kredite, takšnega zavarovanja sploh nima. Plačujemo pa po 20 evrov zavarovanja za dnevne odškodnine in bolnišnične dneve in nato enkrat v 20 letih, ker na srečo nismo tako pogosto v bolnišnicah, dobimo sto evrov.

● **Koliko pa stane zavarovanje stanovanjskega kredita v vrednosti 50.000 evrov?**

Če si star okoli 35 let, tam neke okoli šest evrov na mesec. Gre za banalne številke oziroma strošek v primerjavi z zneski za kredit ali drugimi zneski, ki jih plačujemo.

Sedaj pa povsem konkretno. Poglejmo primer slovenske družine, v kateri sta oba zakonca zaposlena, recimo, da skupaj zbereta 2500 evrov neto, imata dva otroka – šolo-obvezna, odplačujeta 500 evrov kredita za stanovanje ...

Taka družina lahko vsak mesec privarčuje najmanj 200 evrov, sto evrov vsak. Ne verjamem, da ob takih dohodkih ne ostane celo 500 evrov! Samo vprašanje je, kaj se z njimi naredi. Čisto preprosto dejstvo je, da si je treba nekaj odvzeti, da pozneje nekaj imaš, ne pa samo zapravljači.

● **Kaj potem naredimo s tem denarjem, ki ga privarčujemo?**

Ta družina se mora obvezno najprej življenjsko zavarovati, vendar nekeje med 50 in 100 tisočaki kritja. Toliko je namreč treba za šolanje enega otroka in toliko pride prav, če eden od staršev umre. Če se že mora to zgoditi, se tako vsaj razbremeni družino, recimo partnerja, pred strahovito obremenitvijo šolanja dveh študentov. Potem pa bi nekaj vložila v dodatno pokojnino, zlato, dodatno izobraževanje in ne nazadnje v nakup nepremičnine, če si to seveda lahko privoščimo. Danes je najpomembnejše, da se čim prej razmišlja o dodatni pokojnini. Kam in kako vlagati, je odvisno od višine denarja, ki ga lahko vložimo, ter od naše starosti in drugih okoliščin. Vsekakor je najbolje, če lahko čim prej poplačaš kredite in potem varčuješ. Tako si potem lahko, na primer, kupiš avto za gotovino in pri tem privarčuješ nekaj tisočakov, ki jih porabiš za kaj pametnega, namesto da bi jih poklonil banki ali lizing hiši. ■

ne varčujejo. Varčuje tista generacija, ki je sedaj v penziji, naša in mlajše generacije pa imajo tisoč razlogov, zakaj ni treba varčevati. Od tega, da se bo denar razvrednotil, da nimajo, da bo itak vse propadlo ... Joj, ljudje, ali nam potem ne preostane le še skupinski samomor, če je res tako hudo vse skupaj? Ali je treba biti nadpovprečno pameten, da ugotoviš, da če ne varčuješ, pač nimaš? Najbolj problematična je prav generacija od 25 do 55 let. Mlajši so že odrasčali v krizi, zato veliko treznejše gledajo. Vsi drugi pa smo imeli večino časa vsega preveč in smo, žal, razvajeni. Ljudje nočejo načenjati svoje komoditete in so za to pripravljene odlagati svoje probleme, dokler lahko. To se mi zdi povsem nepojmljivo. Tudi ne morem razumeti, da še vedno najdete ljudi, ki so pripravljene na velika tveganja, ko jim prevaranti prodajajo ne vem kolikšne zasluge z raznimi skladi in shemami. Sprašujem se, koliko morajo ljudje nastradati in izgubiti, da

desetkrat vrneš.

Zvezde so rojene

Razkrivamo veliko skrivnost Denisa Avdiča!

Irena Avbelj toži državo in izziva sodnika

Samuel Lucas se je zaradi Petre odrekel morju

Jože Robežnik o snubitvi, suhih ustih in cmoku v grlu

Neuničljiva Saša Einsiedler – mlada ljubezen in osem otrok

Izide 13. aprila

138.000 BRALCEV TEDENSKO
najbolj brana slovenska tedenska revija

Tudi v kompletu z revijo **zarja**, za samo 2,89 EUR.